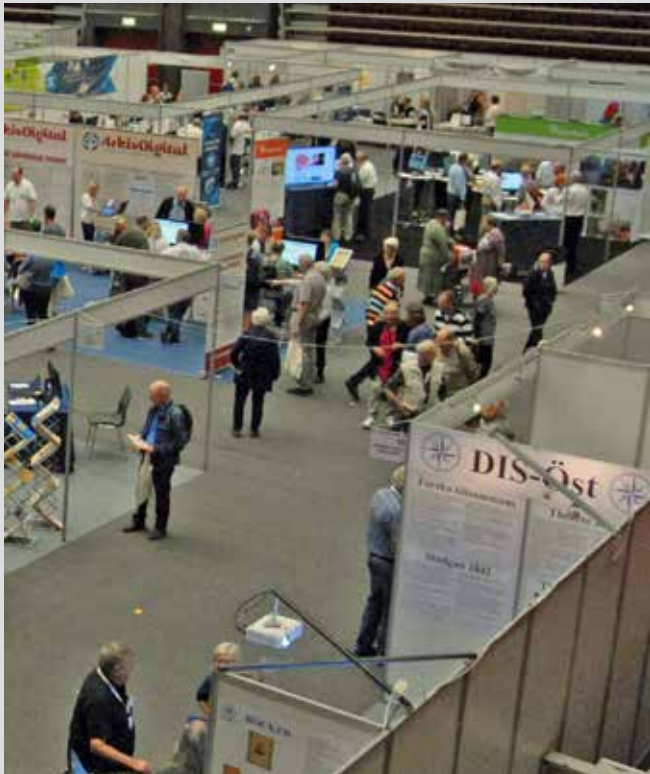

DIS-Play

Medlemstidning för DIS-Öst
Regionförening för datorhjälp i släktforskningen

Släktforskardagarna i Halmstad — 9

Gå på kurs med DIS-Öst Akademin — 5

Datorn och säkerheten — 4

DIS-Öst Programgrupp — 2

DIS-Öst kalendarium

Närmare beskrivning av programpunkterna i kalendariet finns längre fram i tidningen. Vid onsdagarnas medlemsmöten öppnar vi lokalen Kompassen klockan 18:00.

Dag	Datum	Tid	Beskrivning	Plats
Söndag	12 november	10.00-16.00	Kursdag. Se Kurser på vår nätplats www.dis-ost.se .	Huvudsta
Onsdag	15 november	18.30-21.00	Bruket av släktnamn. Lennart Ryman forskare på Namnarkivet i Uppsala berättar för oss.	Huvudsta
Lördag	18 november	10.00-16.00	Kursdag. Se Kurser på vår nätplats www.dis-ost.se .	Huvudsta
Onsdag	22 november	18.30-21.00	Skogsfinnar. Marie Andersen berättar om den skogsfinnska migrationen.	Huvudsta
Onsdag	29 november	18.30-21.00	Stockholmsforskning före Rotemansarkivet - vilka källor kan hjälpa en att hitta rätt. Bosse Söderlund.	Huvudsta
Torsdag	30 november		Studiebesök. Nordiska museet. Anmälan på www.dis-ost.se .	Stockholm
Onsdag	6 december	18.30-21.00	Gröna Lund - en resa i tid och rum. Andreas Theve.	Huvudsta
Torsdag	14 december	14.00-22.00	KvällsForsk. Anmälan på www.dis-ost.se .	Huvudsta
-	2018	-	-	-
Onsdag	17 januari	18.30-21.00	Datorn och säkerheten. Anders Eriksson berättar.	Huvudsta
Onsdag	24 januari	18.30-21.00	Soldater och båtsmän. Göran Lindegårdh berättar.	Huvudsta
Torsdag	25 januari		Studiebesök Riddarhuset. Anmälan på www.dis-ost.se .	Stockholm
Onsdag	31 januari	18.30-21.00	Breddforska för en bättre släktberättelse. Lars Dahlman.	Huvudsta
Onsdag	7 februari	18.30-21.00	Släktens hemsida. Erik Mellgren berättar.	Huvudsta
Onsdag	14 februari	18.30-21.00	Jordbrukets utveckling under 200 år. Professor Mats Morell beskriver hur våra anor försörjde sig.	Huvudsta
Onsdag	21 februari	18.30-21.00	Inrikes pass - en viktig men svårutforskad källa. Mats Johansson berättar om uppgifter som går att finna.	Huvudsta

Medlemsmöten efter 21 februari 2018 publiceras i nästa nummer av DIS-Play (nr. 1-2018)

Här är den nya Programgruppen

Programgruppen inom DIS-Öst har till uppgift att arrangera föredrag på onsdagskvällar och fem till sex studiebesök per år.

Två av våra mycket aktiva medlemmar i gruppen, Marie Buhre och Roger Persson, har under 2017 lämnat det aktiva arbetet. Vi vill rikta ett stort tack till de båda för deras insatser i programgruppen under flera år.

Ett delvis nytt gäng fortsätter arbetet. Några av oss har varit med ett tag medan tre nya deltagare har anslutit. Vi jobbar på för fullt, men det tar en viss tid att bli varm i kläderna.

Programgruppen tar tacksam emot förslag till studiebesök och föredragshållare. Kanske har du själv något att berätta om för oss andra? Det finns mycket kunskap hos enskilda medlemmar i vår förening.

Vi har inte så stor budget att röra oss med, så alltför dyra föredragshållare kan vi tyvärr inte engagera.

Till föredragen på onsdagar är alla välkomna och ingen anmälan krävs. Till studiebesöken måste du dock anmäla dig, vilket du gör via vår nätplats.

Fr. vänster: Carl Olof Sahlin, Birgitta Klasson, Gunilla Rydh, Björn Rydh, Marie Andersen, Bo Lindman, Christina Walter-von Kokowska (saknas).

Foto: Hans Andersen

Marie Andersen

Innehåll

DIS-Öst kalendarium	2
Nya programgruppen	2
Ordförandens spalt	3
Medlemsmöten	4
Redaktörens tips & Amerikalänkar	4
DIS-Öst Akademin	5
Studiebesök	6
Nya böcker, CD, USB och kartor	6
HelgForsk och KvällsForsk	7
Bååtska palatset	8
- Lars Lindh	
Släktforskardagarna i Halmstad	9
- Årets Forska tillsammans-projekt	
- Hitta släkt "over there"	
- Släktforskning som mikrohistoria	
Min resa till norra Värmland	13
- Börje Olsson	
Bland missionärer och fredsapostlar	14
- Maria Landin, del 1 av 2	

Vägbeskrivning

© OpenStreetMaps bidragsgivare

Adress: Anderstorpsvägen 16, 1 tr, 171 54 SOLNA

Parkering

Anderstorpsvägen, Bygatan och Jungfrudansen: avgift dygnet runt. Se Solna stads hemsida.

Kollektivtrafik

T-bana (blå linje 10) till Huvudsta Centrum.

Buss 113 som går mellan Blackebergs gård och Solna Centrum (t-bana blå linje 11) via Islandstorget (t-bana grön linje) och Sundbybergs torg (pendeltåg linje 35 och t-bana blå linje 10). Hållplats: Huvudsta Centrum.

Manusstopp till nummer 1, 2018 är den 15 december 2017.

Manus skickas till: redaktor@dis-ost.se

Nästa nummer av DIS-Play kommer i din brevlåda kring den 12 januari 2018.

Omslag: Kollage. Foto: Ingrid Mild, Anders Eriksson och Hans Andersen.

Ordförandens spalt

Först och främst, säger vi varmt välkomna till nya medlemmar i föreningen.

Äntligen höst! Alla kanske inte håller med, men jag tycker det är den bästa årstiden. Inte så många krav, som det är vår och sommar.

Men, det kändes inte så roligt att behöva skrapa bilrutan fri från is, såsom jag fick göra i morse. Det är bara att inse att vintern är i antågande.

Förhoppningsvis slipper vi förra årets snökaos i början av november, då vi var tvungna att ställa in ett medlemsmöte.

Apropå höst, vi har haft höstmöte i föreningen och tagit beslut om oförändrad medlemsavgift om 100 kronor för 2018.

Detta trots ett något minskande medlemsantal. I styrelsen arbetar vi just nu med att hitta sätt att locka nya medlemmar.

Vid höstmötet höll Carl-Olof Sahlin ett uppskattat föredrag om hur man kan arrangera ett släktemöte. Vi som lyssnade förstod att det är mycket att tänka på inför ett sådant.

T ex när, var, hur, adresser och ekonomi. Förhoppningsvis kommer hans tankar som en artikel i ett senare nummer av DIS-Play.

Vid ett annat medlemsmöte höll Sven Luthman från Family Search ett föredrag, som lockade ett drygt 40-tal åhörare. Sven gav oss många tips och idéer om hur man söker i deras databaser. Det är bara att prova på!

En annan onsdagskväll gav Lennart Rydberg oss en inblick i hur varor och passagerare fraktades med ångbåt från platser runt Mälaren till Stockholm. En trafik, som till stor del upphörde, när lastbilar tog över varutransporterna.

Bland de nya kurserna denna höst, har vi haft grundkurs i hur man kan använda Arkivs Digitals olika verktyg.

Om SVAR blir gratis fr o m 1 januari 2018, kanske vi även anordnar en kurs i SVARS verktyg. Det är meningen att riksdagen tar beslut om SVAR före jul. Vi berättar mer i nästa nummer av DIS-Play.

Ännu återstår några veckor till jul, men vi passar ändå på och önskar en God Jul och ett Gott Nytt År och hoppas på återhörande och återseende 2018.

Ingrid Mild

Medlemsmöten

På begäran av er läsare har vi nedan en fylligare beskrivning av respektive föredrag. I kalendarier på sidan två finns föredragen listade inklusive tid och plats. Har du förslag och idéer på studiebesök, föredrag eller andra aktiviteter så maila oss på den här adressen: program@dis-ost.se

17 januari 2018

Datorn och säkerheten

Varje dag läser man om alla hot som finns på internet. Det finns maskar, trojaner, ransomware med mera.

Men det finns också mer närliggande hot, som med ett glas saft som välter och gör datorn obrukbar.

Det kan också vara något så enkelt som att man slinter med fingrarna och raderar stora delar av hårddisken.

Anders Eriksson går igenom olika sätt att skydda sig.

24 januari

Soldater och båtsmän.

Göran Lindegårdh kommer att berätta om hur man kan dra nytta av mönstringsrullor från 1682-1901 samt av andra militära arkivhandlingar.

Var hittar man indelningen i arméns och flottans förband samt i rotar och rusthåll? Vilka uppgifter finns i mönstringsrullan?

31 januari

Breddforskning för en bättre släktberättelse

Mycket i livet sker på liknande sätt från generation till generation. Det gäller inte bara yrket. Släktforskning på bredden och framåt kan ge underlag för intressanta släktberättelser.

Lars Dahlman från Sollentuna berättar om sitt släktforskande och om något av det han kommit fram till. Vi får höra vad som startade släktforskarintresset, om intressanta personer i Valö och om hans farmors liv.

7 februari

Släktens hemsida

För att öka sammanhållningen i slakten kan en hemsida

vara ett medel. Men det är inte det lättaste när man måste ta hänsyn till PUL och andra lagar.

Därför behöver hemsidan en inloggningsrutin så att det endast är släktmedlemmar som kommer åt den. Nästa fråga är vad den ska innehålla. Underhållet och kostnader måste beaktas.

Erik Mellgren har jobbat med dessa frågeställningar och berättar hur han har löst dem.

14 februari

Jordbrukets utveckling under 200 år

Bland dina anor har du säkert många torpare, statare och bönder. Hur lyckades dessa få mat på bordet?

Sveriges befolkning ökade från knappt 1,4 miljoner invånare år 1700 till drygt 5,1 miljoner år 1900.

Vilka förändringar inom jordbruket gjorde att livsmedelsproduktionen kunde öka så kraftigt?

Hur påverkades levnadsvillkoren för dem som levde av jorden?

Mats Morell, som är professor vid Ekonomisk-historiska institutionen vid Uppsala Universitet, ger oss den spännande bakgrunden till hur våra anor försörjde sig.

21 februari

Inrikes pass – en viktig men svårutforskad källa.

Förr fick man inte resa inom Sverige utan att medföra ett pass. I passen fanns mängder med spännande uppgifter t.ex. yrke och resmål.

Mats Johansson berättar för oss om passen och deras historia. Han kommer också att visa hur det är möjligt att söka uppgifter i det digitaliserade materialet.

Redaktörens tips!

Backup (säkerhetskopiering)

Om du har all din data på en separat hårddisk – räkna med att hårddisken förr eller senare går sönder.

Traditionella hårddiskar slits, och det är alltid bara en tidsfråga innan de lägger av.

Att kombinera en mekanisk disk med en onlinetjänst som Dropbox, OneDrive eller iCloud är ofta bra och löser problemen bra! Onlinetjänster kostar ofta mindre än mekaniska diskar och är väldigt smidiga.

Se helt enkelt till att ha backup på fler än ett ställe!

Stefan

Amerikalänkar

Under våren var Elisabeth Thorsell hos oss på DIS-Öst och höll en intressant föreläsning om emigrationen till USA.

Elisabeth beskrev bakgrunden till den stora vågen av utvandrare från Sverige under 1800-talet.

Ca. 1,4-1,5 miljoner av Sveriges befolkning gav sig iväg till USA, vilket motsvarade en fjärdedel av befolkningen. 1887 var det år som flest personer utvandrade.

Elisabeth gav oss några bra tips om olika databaser som finns på nätet för att söka efter emigranter.

Dessa databaser och länkar kan du hitta på vår nätplats www.dis-ost.se.

(Fotot är taget från Elisabeth Thorsells hemsida)

POSTTIDNING B

Föreningen DIS-Öst
Anderstorpsvägen 16, 171 54 Solna

Om föreningen DIS-Öst

DIS står för "Datorhjälp i Släktforskningen" och är en riksomfattande förening vars medlemmar är intresserade av såväl släktforskning som datorer.

DIS-Öst är en regionförening för Östra Svealand. Föreningen startade hösten 1988 och har nu cirka 3000 medlemmar, främst i Stockholms och Uppsala län.

Vår verksamhet

- Medlemsmöten med föredrag och demonstrationer av datorprogram för släktforskning.
- Kursverksamhet kring släktforskningsprogram.
- Helg- och kvällsforskning.
- Studiebesök.
- Försäljning av böcker och CD-skivor.
- Medlemstidningen DIS-Play, fyra nummer per år.

Har du flyttat?

Gå till www.dis.se och välj "Kontakt", sedan "Självservice för medlemmar" och "Adressändring" (du får här logga in). Här kan du fylla i dina nya uppgifter.

DIS-Play

Medlemstidning för DIS-Öst, regionförening för datorhjälp i släktforskningen. Utkommer med fyra nummer per år. Redaktör och layout: Stefan Ternvald, redaktor@dis-ost.se, tel 070-750 64 74

Ansvarig utgivare: Bosse Söderlund, bosse.soderlund@dis-ost.se

Redaktionsgrupp: Stefan Ternvald, Bosse Söderlund, Ingrid Mild, Björn Rydh och Anders Eriksson.

Tryckeri: Åtta.45, Solna.

För insänt material svarar respektive författare. Redaktören förbehåller sig rätten att redigera och korta ned materialet. Låna gärna text från DIS-Play, men ange i så fall källan. Ta också i förekommande fall kontakt med författaren.

Medlemskap

Medlemskap i DIS	180 kr/år
Medlemskap i DIS-Öst 2017	100 kr/år
Summa	280 kr/år

Vår medlemsavgift administreras av DIS i Linköping. Du måste vara medlem i DIS för att vara medlem i regionföreningen DIS-Öst. Inbetalningskort på den sammanlagda avgiften medföljer årets första nummer av Diskulogen. Ange namn och adress om du betalar på annat sätt. Familjemedlem betalar halv avgift. Plusgirot för medlemsavgifter är 14033-5.

DIS-Östs styrelse 2017–2018

Tillförordnad ordförande

Ingrid Mild
Vålbergavägen 167
175 69 Järfälla
ordforande@dis-ost.se

Kassör

Mats O. Jansson
Månadsvägen 22, lgh 1201
177 42 Järfälla
kassor@dis-ost.se

Sekreterare

Marie Andersen
Sjötörpsbrinken 16
165 65 Hässelby
sekreterare@dis-ost.se

Ledamot

Anders Eriksson
Tre Liljor 5, 2tr
133 44 Stockholm

Ledamot

Maria Halmfors
Döbelsgatan 12
113 58 Stockholm
maria.halmfors@dis-ost.se

Ledamot

Per Schultz
Farstavägen 175
123 32 Farsta

Ledamot

Bosse Söderlund
Beckomberga skogsväg 1
168 63 Bromma
bosse.soderlund@dis-ost.se

Suppleant

Börje Olsson
Drevkroken 4
163 54 Spånga
borje.olsson@dis-ost.se

Suppleant

Margareta Paulson
Wedtorpsvägen 14
184 34 Åkersberga
margareta.paulson@dis-ost.se

Valberedningens sammankallande

Carl-Olof Sahlin
Högomsvägen 38
183 50 Täby
valberedningen@dis-ost.se

Föreningen DIS-Öst

Anderstorpsv. 16, 1 tr.
171 54 Solna

Plusgiro 10 24 00-9
Bankgiro 5421-2758
Org nr 812000-4695
Epost: styrelsen@dis-ost.se
Nätplats: www.dis-ost.se